

برخی فعالیت‌های انجام شده در مرکز تحقیقات کاربردی و تولید بذر در سال ۹۶

علی زمان میرآبادی

Zaman.a@arc-orde.ir

رئیس مرکز تحقیقات کاربردی و تولید بذر، شرکت توسعه کشت دانه‌های روغنی

آخرین لحظات سال ۹۵ بود که تلاش‌های ۸ ماهه این مرکز و دفتر مرکزی در فروش ملک قبلی و خرید مرکز جدید به ثمر نشست و فضایی جدید برای فعالیت و البته با نگرانی‌هایی آغاز گردید. زمان به سرعت می‌گذشت و حجم فعالیت‌ها و کارهای مرکز که می‌بایست به نحو احسن انجام می‌گردید در ذهن همه و در دل نگرانی را ایجاد می‌کرد. اما با توکل بر خدا و همراهی دوستان عملیات استقرار در مرکز جدید از ۱۴ فروردین ماه ۹۶ آغاز گردید. حدود ۵ ماه به‌طور مستمر این فعالیت‌ها به طول انجامید که به‌طور خلاصه به بخشی از آن‌ها اشاره می‌گردد. ایجاد و بهینه نمودن سیستم‌های روشنایی، نصب سیستم و دوربین‌های مدار بسته، مجموعه فعالیت‌های ساختمانی (ایجاد ساختارهای جدید، ترمیم بناهای موجود و یا تخریب برخی از آن‌ها در راستای اهداف پیش‌بینی شده، دیوار یا فنس کشی و...) ایجاد استانداردهای حداقل و اولیه برای ایجاد آزمایشگاه‌های مجهز و تفکیک شده (گیاه‌پزشکی، مولکولی، به نژادی و به زراعی) و البته با مقیاس و سطحی بزرگ‌تر، ایجاد بانک بذری به مراتب بزرگ‌تر از نظر مساحت و با امکانات بیشتر از گذشته، ایجاد بخش‌های جدید در قالب بیومتری، کتابخانه، بانک میکروارگانسیم‌ها و هر بار بوم، اختصاص سوله‌های موجود برای فعالیت‌های زراعی مرکز، آماده‌سازی و تسطیح زمین زراعی موجود، ایجاد کابینت‌ها و سکویهای آزمایشگاهی برای بخش‌های مختلف، محوطه‌سازی، رسیدگی به باغ (تقویت و کاشت درختان)، ایجاد بخش آموزشی در قالب ساخت یک سالن همایش و دهها و بلکه صدها فعالیت دیگر که مجموعاً در اسناد این مرکز مشتمل و بالغ بر بیش از ۱۰۰۰ فعالیت بوده، علی‌رغم کاستی‌ها از نظر تأمین به موقع منابع، عدم در اختیار داشتن نیروی کافی، همپوشانی فعالیت‌های اجرایی با طرح‌های تحقیقاتی جاری و... خوشبختانه در حد توان انجام گردید و نهایتاً در قالب افتتاحیه این مرکز در تاریخ ۹۶/۶/۸ به‌طور رسمی این مرکز فعالیت‌های خود را آغاز به کار نمود. اگرچه برخی فعالیت‌های دیگر به گونه‌ای بوده که حتی دو تا سه ماه بعد از پایان مراسم به اتمام رساندن آن‌ها به طول انجامید.

این جابجایی و مشکلات بودجه‌ای باعث گردید برخی از طرح‌ها به آن گونه‌ای که در برنامه بوده محقق نشود و برخی کنسل گردیدند. نیمه دوم سال ۹۶ برخی مشکلات مالی و اداری و تغییرات مدیریتی نیز باعث شد علی‌رغم برنامه‌ریزی کارها باز مجدداً سرعت فعالیت‌ها آنچنان که باید محقق نشود ولی تا حد توان و بیش از انتظارات مجموعه سعی گردید مدیریت فعالیت‌ها و کارهای در پیش رو با برنامه‌ریزی و سرعت و تلاش بیشتر محقق گردد.

ارسال درخواست ثبت دو رقم کتان که از سال ۸۸-۸۹ عملیات کاشت و مدیریت آن انجام شده بود، کاشت قریب به ۱۷۰ ژنوتیپ آفتابگردان برای اولین بار در مجموعه و ادامه سایر طرح‌های تحقیقاتی (پیشبرد نسل‌های در حال تفکیک سویا، بادام‌زمینی، کنجد، کتان و کلزا)، ارتقا سرعت و سطح مطالب علمی سایت علمی تخصصی تکاتو، بازنشر ۱۲ شماره از خبرنامه، به همراه برخی تغییرات در فرمت و انتشار مطالب علمی آن در ماه‌های اخیر، اقدام به تهیه کتابچه

کلکسیون بانک بذر سویا، شرکت در ده‌ها همایش، کارگاه و کنفرانس علمی، پذیرش چاپ ۲ مقاله علمی در خصوص گلرنگ و کنترل بیولوژیک، شروع همکاری بین‌المللی با برخی دانشگاه‌های معتبر در خصوص برخی طرح‌های منطقه‌ای و ملی، شروع برخی فعالیت‌های درآمدزایی در ماه‌های اخیر (که جزئیات بیشتر آن در سال آتی اطلاع‌رسانی خواهد شد)، تهیه برنامه جامع و بودجه‌بندی ۵ ساله مرکز تحقیقات کاربردی و تولید بذر، عقد تفاهم‌نامه همکاری با دانشگاه علوم کشاورزی مازندران و پژوهشکده ژنتیک و زیست‌فناوری طبرستان در اجرای طرح‌های کاربردی در حوزه دانه‌های روغنی، کسب موفقیت‌های اولیه در شناسایی منابع رستورر، به ثمر نشستن اولین محصول تولیدی سویا رقم آرین برای عرضه و توزیع در سال ۹۷، برنامه‌ریزی برای تکثیر ارقام مهتاب و زمان و تشکیل مزارع اولیه و تکثیری دو رقم کتان در دست معرفی، توسعه میکروارگانسیم‌های موجود در بانک میکروارگانسیم‌ها و ده‌ها مورد دیگر خلاصه‌ای از مجموعه فعالیت‌های انجام شده مرکز تحقیقات کاربردی و تولید بذر در سال ۹۶ بوده است.

برنامه‌های سال ۹۷ این مرکز شامل پیگیری بودجه عملیاتی در سال مذکور، ارزیابی لاین‌های جدید سویا در مناطق مختلف، تکثیر مجدد ارقام معرفی شده مرکز (سویا آرین و ارقام مهتاب و زمان کلزا)، پیگیری بررسی مجدد مواد بیولوژیک موجود، ارتقا سطح همکاری‌های داخلی و بین‌المللی در سطح تحقیقات مشترک در راستای استراتژی موجود، ورود و ادامه برخی فعالیت‌های درآمدزایی جدید، ارزیابی لاین‌های جدید کلزای بهاره و پاییزه، پیشبرد نتایج در حال تفکیک سویا، کلزا، بادام‌زمینی، کنجد و کتان، پیگیری ثبت دو رقم کتان و تشکیل مزارع بذر آن، تکمیل بانک میکروارگانسیم‌ها و تهیه شناسنامه مولکولی برای بخشی از آن‌ها در حد امکانات موجود، ادامه انتشار ماهنامه تحقیقات دانه‌های روغنی، تهیه مقالات علمی معتبر از یافته‌های مرکز، توسعه سطح همکاری‌های با سایر مؤسسات و سازمان‌های خصوصی و دولتی و ... از جمله برنامه‌های اصلی این مرکز می‌باشد.

انتظار می‌رود با تلاش و پیگیری تمام دوستان در مرکز تحقیقات کاربردی و تولید بذر، دفتر ستادی و سایر نمایندگی‌ها سال ۹۷ به مراتب بتوانیم بهتر در صحنه عمل حضور داشته باشیم و به برداشت نتایج فعالیت‌های گذشته در سال ۹۷ و پیشبرد اهداف مد نظر در دست اقدام در راستای برنامه ۵ ساله همت گماریم.